Силабус курсу «Методика викладання української літератури»
2019-2020 навчального року

Назва курсу	Методика викладання української літератури
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра української літератури імені академіка Михайла Возняка
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка (шифр і назва напряму підготовки) спеціальність 014 Середня освіта (шифр і назва спеціальності) спеціалізація 014.01 Середня освіта (українська мова та література)
Викладачі курсу	Доктор філологічних наук, професор Корнійчук Валерій Семенович
Контактна інформація викладачів	valeriy.korniychuk@lnu.edu.ua valerkor@ukr.net
Консультації по курсу відбуваються	1 раз на тиждень, на кафедрі української літератури (ауд.309).
Сторінка курсу	http://philology.lnu.edu.ua/course/metodyka-vykladannya-ukrajinskoji-literatury-014
Інформація про курс	Дисципліна «Методика викладання української літератури» є нормативною наскрізною навчальною дисципліною для ОС «Бакалавр» спеціальності 014 Середня освіта, спеціалізації «Українська мова та література», яка у VII семестрі викладається в обсязі 3 кредитыв (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS) і має 20 лекційні години та 20 годин практичних занять (на 1 групу). Підсумковий контроль - іспит наприкінці семестру.
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідні знання, обов'язкові для практичної роботи в середній школі (викладання української літератури). Тому в курсі представлено як огляд методичних концепцій, так і процесів та інструментів, що потрібні для успішного викладання української літератури в середній школі (стандарт і профільний рівень)
Мета та цілі курсу	полягають у системному й послідовному висвітленні здобутків української методики викладання літератури як науки в загальноєвропейському дидактичному контексті, у виробленні в студентів фахових методичних умінь і навичок, засвоєнні психолого-педагогічних знань та їх застосування в практичному викладанні української літератури в середній загальноосвітній школі.
Література для вивчення дисципліни	Микитюк В. Практикум з методики викладання літератури: навчальний посібник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 186 с. 2. Наукові основи методики літератури / За ред. Н. Волошиної. – К.: Ленвіт, 2002. – 344 с.

	3. Пасічник Є. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах. – К., Ленвіт, 2000. – 384 с. 4. Пультер С., Лісовський А. Методика викладання української літератури. Курс лекцій. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. – 143 с. 5. Токмань Г. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція. – К.: Міленіум, 2002. – 317 с. <u>Додаткова література:</u> 1. Волошина Н. Критерії оцінювання і система обліку знань, умінь і навичок учнів // Наукові основи методики літератури. – К., 2002. 2. Гнаткович Т., Ходанич Л. Як сформувати вчителя інноваційно-компетентною особистістю // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – К., 2007. – №8. 3. Дейвід Гопкінз. Оцінювання для розвитку школи. – Львів: Літопис, 2003. – 256 с. 4. Демчук О. Життєпис письменника: конспекти нестандартних уроків. – К.: Педагогічна преса, 2002. – 192 с. 5. Капська А. Й. Педагогіка живого слова: Навчальний посібник. – К.: ВІПОЛ, 1996. – 204 с. 6. Корнійчук В. “Коли не по конях, так хоч по голоблях” (Щира турбота про яякість освіти чи псевдо інтелектуальний тролінг?) // Дивослово. – 2015. – № 12. 7. Микитюк В. Педагогічні концепти Івана Франка (теорія та методика навчання літератури): монографія. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 408 с. 8. Микитюк В.І. Принципи проблемності у викладанні української літератури // Дивослово. – К., 2005. – Число 1. 9. Надурак С., Слоньовська О. Вивчення української літератури. 11клас. Інтегровані уроки. – Харків: Веста: Видавництво "Ранок", 2004. – 224 с. 10. Нетрадиційні уроки з української літератури. 5-11 класи / Укладачі С. С. Скляр; Л. І. Нечволод. – Харків: Торсінг, 2004. – 224 с. 11. Оліфіренко В. В. Підручник з української літератури: історія і теорія. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2003. – 324 с. 12. Островерхова Н. Аналіз уроку: концепції, методики, технології. – К.: Інкос. – 2003. – 351 с. 13. Пастушенко Н., Пастушенко Р. Діагностування навченості. Гуманітарні дисципліни. Львів: ВНТЛ, 2000. 14. Ситченко А. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу. – К.: Ленвіт. 2004. 15. Слоньовська О. Конспекти уроків з української літератури. Нове прочитання творів. 9 клас. – К.: Видавництво "Рідна мова", 2000. – 592 с. 16. Слоньовська О., Сушевський Б. Конспекти уроків з української літератури для 10-х класів. – К.: Видавництво "Рідна мова", 2000. – 277 с. 17. Степанишин Б. Нові підходи до викладання української літератури // Дивослово. – 1995. – № 1. 18. Степанишин Б. Стратегія і тактика в літературній освіті учнів. – Київ–Тернопіль, 2003. – 190 с. 19. Токмань Г. Методи літературознавчого аналізу в школі // Дивослово. – 1999. – № 6.

	1.
Тривалість курсу	1семестр, у VII семестрі
Обсяг курсу	40 годин аудиторних занять, з яких 20 лекційні години для потоку та 20 годин практичних занять на 1 групу та години для самостійної роботи студента.
Очікувані результати навчання	Після завершення курсу студент повинен: знати зміст і структуру шкільного курсу літератури; програми і підручники, посібники з літератури; своєрідність методики як науки, основні етапи її розвитку; найважливіші кваліфікаційні якості вчителя-словесника; основні вимоги до проведення уроків різних типів; форми, методи і методичні прийоми викладання літератури; специфіку художнього твору та основні методи, прийоми, принципи, шляхи аналізу художнього твору; своєрідність вивчення творів різних типів; закономірності формування теоретико-літературних понять; різні шляхи розвитку мовлення школярів у процесі вивчення літератури; види позакласної роботи; специфіку вивчення української літератури в школах різних типів; психолого-педагогічні основи викладання літератури; вміти орієнтуватися в методичній літературі; складати календарно-тематичне планування; складати конспект уроку української літератури; провести й проаналізувати урок з української літератури; встановити зв'язки літератури з іншими навчальними дисциплінами; робити повний аналіз художнього твору з урахуванням методичних вимог; користуватися сучасними методами та шляхами літературного аналізу; планувати позакласні, позашкільні заходи з літератури.
Ключові слова	Методика, українська література, методи навчання, проблемність, типологія уроків, біографія письменника, аналіз художнього твору, елементи теорії літератури, діагностика, тестування.
Формат курсу	Нормативний, викладання якого здійснюється через проведення лекцій, практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем; очний і заочний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з філологічних дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату методики викладання української літератури, розуміння джерел.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, дискусії, презентації, професійно-орієнтовані бесіди
Необхідне обладнання	Мультимедійна дошка, проектор
Критерії оцінювання	Поточне тестування за модулями – 10 балів; участь у практичних заняттях – 25 балів; максимальна оцінка за есе чи реферат – 10

(окремо для кожного виду навчальної діяльності)	балів; самостійна робота студента – 5 балів, підсумковий контроль (іспит) – 50 балів.
Питання до екзамену.	1. Особливості сучасних програм з української літератури у середній школі. 2. Види аналізу художнього твору у школі. 3. Вивчення життєпису письменника у школі. 4. Вивчення літературно-критичних статей у старших класах середньої школи. 5. Інтегрований урок з української літератури. 6. Посібники для вивчення української літератури у школі. 7. Аналіз шкільного підручника з української літератури. 8. Праці І.Франка про методику викладання української літератури. 9. Розвиток писемного мовлення у шкільному курсі української літератури. 10. Система уроків позакласного читання. 11. Методика проведення позаурочних літературних занять. 12. Шкільний театр, бібліотека, студія. 13. Провідні українські учені-методисти сьогодення. Коротка характеристика доробку. 14. Основні методичні праці учених факультету. 15. Нестандартні уроки української літератури. 16. Шкільна лекція. Завдання, структура, вимоги. 17. Евристична бесіда на уроках української літератури. 18. Діагностування навченості з української літератури. 19. Оцінювання письмових творчих робіт. 20. Міжпредметні зв’язки у вивченні української літератури. 21. Проблема класифікації типів уроків літератури. 22. Зразки тестування знань та умінь з української літератури. 23. Методологія наукових досліджень галузі. 24. Виховна функція на уроках літератури. Доцільність та обґрунтування. 25. Сучасні методичні журнали для вчителів-словесників. 26. Проблемність на уроках літератури. 27. Основні вимоги І.Франка до викладання літератури у школі. 28. Шляхи творення проблемних ситуацій на уроці літератури. 29. Критика стану викладання літератури у працях І.Франка. 30. Типологія уроків. 31. І.Франко про позакласне читання художніх творів у системі літературної освіти учнів. 32. Зміст і структура шкільного курсу літератури. 33. Оповідання І.Франка "Борис Граб". Методичні постулати у ньому. 34. Методи навчання на уроках літератури. 35. Образ учителя Міхонського в оповіданні І.Франка "Борис Граб". 36. Класифікація методів навчання на уроках літератури. 37. Франкове бачення шляхів формування особистості учня ("Борис Граб"). 38. Критерії вибору методів навчання на конкретний урок. 39. Програми викладання літератури у середній школі.

	40. Особливості вивчення ліричних творів. 41. Прийоми та шляхи аналізу художнього твору на уроці літератури. 42. Пропедевтичний та систематичний ступінь вивчення літератури у різних вікових групах (5-8-й кл. та 9-11кл.). 43. Завдання і структура методики викладання літератури. 44. Особливості вивчення драматичних творів. 45. Характеристика методів навчання на уроках літератури. Критерії вибору. 46. Яків Головацький як педагог. 47. Вивчення композиції художнього твору. 48. Омелян Огоновський як педагог. 49. Читання і засвоєння художнього тексту. 50. Перші 50 років кафедри української словесності у Львівському університеті. 51. Єдність змісту і форми під час вивчення композиції твору. 52. Вступні заняття до вивчення художнього твору. 53. Особливості вивчення творів різних літературних родів. 54. Типологія уроків літератури за характером основних дидактичних завдань. 55. Особливості вивчення епічних творів на уроках літератури. 56. Типові помилки під час аналізу художнього твору. 57. Принципи аналізу художнього твору. 58. Завдання вивчення літератури у школі. 59. Шляхи аналізу художнього твору. 60. Первісне сприймання художнього тексту. 61. Історія створення підручника з української літератури. 62. Сучасні підручники з української літератури (5-6 кл.) 63. Сучасні підручники з української літератури (7-8 кл.) 64. Сучасні підручники з української літератури (9-10 кл.) 65. Сучасні підручники з української літератури для 11 класу. 66. Огляд історії розвитку української методики викладання літератури (до 19 ст.) 67. Огляд історії розвитку української методики викладання літератури (19 ст.) 68. Огляд історії розвитку української методики викладання літератури (1-ша пол. 20 ст.) 69. Огляд історії розвитку української методики викладання літератури (2-га пол. 20 ст.) 70. Огляд історії розвитку української методики викладання літератури. Сучасний стан. 1.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиждень / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання	Термін виконання
1-й тиждень 3.09.2019 2 год.	Методика навчання літератури як наука. Становлення і розвиток шкільної літературної освіти / Програми з української літератури для 5-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Лекція	*Пасічник Є. Ме-тодика викладан-ня української лі-тератури в серед-ніх навчальних за-кладах. – К., 2000;* *Токмань Г. Мето-дика викладання української літе-ратури в старшій школі: екзистенці-ально-діалогічна концепція. – К., 2002; Наукові ос-нови методики лі-тератури.. – К:, 2002; Пультер С., Лісовський А. Ме-тодика викладан-ня української лі-тератури. – Тер- нопіль, 2004.*	Порівняльна ха-рактеристика чинних програм. Обговорення, пропозиції та аргументування прогнозованих змін у програмі 2 год.	10.09.2019
2-й тиждень 10.09.2019 2 год.	Зміст і структура шкільної літературної освіти. Програми з української літератури / Історія українського підручника. Сучасний підручник з української літератури. Аналіз шкільних посібників.	Лекція	*Програми й підру -чники з українсь- кої літератури для 5-11 класів*	Аналіз актуаль-них підручни-ків з українсь-кої літератури 2 год.	17.09.2019
3-й тиждень 17.09.2019 2 год.	Методи та прийоми вивчення української літератури в школі / Історія українського підручника. Сучасний підручник з української літератури. Аналіз шкільних посібників.	Лекція	*Програми й підру -чники з українсь- кої літератури для 5-11 класів*	Аналіз актуаль-них підручни-ків з українсь-кої літератури 2 год.	24.09.2019
4-й тиждень 24.09.2019 2 год.	Типологія уроків з української літератури / Конспект уроку з української літератури. Структу-ра, особливості	Лекція	*Надурак С., Сло-ньовська О. Ви-вчення української літератури.9клас. – Харків, 2004; Ті ж самі. Вивчення української літе-ратури. 10 клас. – Харків, 2004. Ті ж самі. Вивчення укра- їнської літерату-ри. 11 клас. – Хар-ків, 2004.*	План-конспект уроку. Його структура та компоненти 2 год.	1.10.2019
5-ий тиждень 1.10.2019 2 год.	Урок української літератури / Планування роботи вчителя літератури	Лекція	*Надурак С., Сло-ньовська О. Ви-вчення української літератури.9клас. – Харків, 2004; Ті ж самі. Вивчення української літе-ратури. 10 клас. – Харків, 2004. Ті ж самі. Вивчення укра- їнської літерату-ри. 11 клас. – Хар-ків, 2004.*	Складання ка-лендарних пла-нів 2 год.	8.10.2019
6-й тиждень	Вивчення біографії письменника.	Лекція /	*Надурак С., Сло-ньовська О. Ви-вчення української*	Виступи з фраг-	15.10.2019

8.10.2019 2 год.	Методика вивчення епічних творів. / Написання конспекту уроку та апробація на практичному занятті	практичне заняття	*літератури.9клас. – Харків, 2004; Ті ж самі. Вивчення української літе-ратури. 10 клас. – Харків, 2004. Ті ж самі. Вивчення укра- їнської літерату-ри. 11 клас. – Хар-ків, 2004.*	ментами конс-пектів 2 год.	
7-й тиждень 15.10.2019 2 год.	Методика вивчення ліричних творів. Методика вивчення драматичних творів. Методика вивчення фольклору / Написання конспекту уроку та апробація на практичному занятті	Лекція	*Надурак С., Сло-ньовська О. Ви-вчення української літератури.9клас. – Харків, 2004; Ті ж самі. Вивчення української літе-ратури. 10 клас. – Харків, 2004. Ті ж самі. Вивчення укра- їнської літерату-ри. 11 клас. – Хар-ків, 2004.*	Виступи з фраг-ментами конс-пектів 2 год.	22.10.2019
8-й тиждень 2 год.	Формування в учнів теоретико-літературних понять. Методика вивчення літературно-критичних статей / Перевірка та оцінювання знань на уроках української літератури. Дидактичні тести	Лекція	*Волошина Н. Кри-терії оцінювання і система обліку знань, умінь і на-вичок учнів // Нау-кові основи мето-дики літератури. – К., 2002.*	Складання й аналіз тестових завдань 2 год.	
9-й тиждень 2 год.	Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів з української літератури / Перевірка та оцінювання знань на уроках української літератури. Дидактичні тести	Лекція	*Волошина Н. Кри-терії оцінювання і система обліку знань, умінь і на-вичок учнів // Нау-кові основи мето-дики літератури. – К., 2002.*	Складання й аналіз тестових завдань 2 год.	
10-й тиждень 2 год.	Позакласна й позашкільна робота з української літератури / Іван Франко про методику викладання літератури в школі	практичне заняття	Та ж сама; Мики-тюк В. Педагогічні концепти Івана Фра- нка. Львів 2011.	Виступи з рефе-ратами 2 год.	
1-й тиждень 2 год.	Методика навчання літератури як наука. Становлення і розвиток шкільної літературної освіти / Програми з української літератури для 5-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів	практичне заняття	*Пасічник Є. Ме-тодика викладан-ня української лі-тератури в серед-ніх навчальних за-кладах. – К., 2000;* *Токмань Г. Мето-дика викладання української літе-ратури в старшій школі: екзистенці-ально-діалогічна концепція. – К., 2002; Наукові ос-нови методики лі-тератури.. – К:, 2002; Пультер С., Лісовський А. Ме-тодика викладан-ня української лі-тератури. – Тер- нопіль, 2004.*	Порівняльна ха-рактеристика чинних програм. Обговорення, пропозиції та аргументування прогнозованих змін у програмі 2 год.	
2-й тиждень 2 год.	Зміст і структура шкільної літературної освіти. Програми з української літератури / Історія українського підручника. Сучасний підручник з	практичне заняття	*Програми й підру -чники з українсь- кої літератури для 5-11 класів*	Аналіз актуаль-них підручни-ків з українсь-кої літератури	

	української літератури. Аналіз шкільних посібників.			2 год.	
3-й тиждень 2 год.	Методи та прийоми вивчення української літератури в школі / Історія українського підручника. Сучасний підручник з української літератури. Аналіз шкільних посібників.	практичне заняття	*Програми й підру -чники з українсь- кої літератури для 5-11 класів*	Аналіз актуаль-них підручни-ків з українсь-кої літератури 2 год.	
4-й тиждень 2 год.	Типологія уроків з української літератури / Конспект уроку з української літератури. Структу-ра, особливості	практичне заняття	*Надурак С., Сло-ньовська О. Ви-вчення української літератури.9клас. – Харків, 2004; Ті ж самі. Вивчення української літе-ратури. 10 клас. – Харків, 2004. Ті ж самі. Вивчення укра- їнської літерату-ри. 11 клас. – Хар-ків, 2004.*	План-конспект уроку. Його структура та компоненти 2 год.	
5-й тиждень 2 год.	Урок української літератури / Планування роботи вчителя літератури	практичне заняття	*Надурак С., Сло-ньовська О. Ви-вчення української літератури.9клас. – Харків, 2004; Ті ж самі. Вивчення української літе-ратури. 10 клас. – Харків, 2004. Ті ж самі. Вивчення укра- їнської літерату-ри. 11 клас. – Хар-ків, 2004.*	Складання ка-лендарних пла-нів 2 год.	
6-й тиждень 2 год.	Вивчення біографії письменника. Методика вивчення епічних творів. / Написання конспекту уроку та апробація на практичному занятті	практичне заняття	*Надурак С., Сло-ньовська О. Ви-вчення української літератури.9клас. – Харків, 2004; Ті ж самі. Вивчення української літе-ратури. 10 клас. – Харків, 2004. Ті ж самі. Вивчення укра- їнської літерату-ри. 11 клас. – Хар-ків, 2004.*	Виступи з фраг-ментами конс-пектів 2 год.	
7-й тиждень 2 год.	Методика вивчення ліричних творів. Методика вивчення драматичних творів. Методика вивчення фольклору / Написання конспекту уроку та апробація на практичному занятті	практичне заняття	*Надурак С., Сло-ньовська О. Ви-вчення української літератури.9клас. – Харків, 2004; Ті ж самі. Вивчення української літе-ратури. 10 клас. – Харків, 2004. Ті ж самі. Вивчення укра- їнської літерату-ри. 11 клас. – Хар-ків, 2004.*	Виступи з фраг-ментами конс-пектів 2 год.	
8-й тиждень 2 год.	Формування в учнів теоретико-літературних понять. Методика вивчення літературно-критичних статей / Перевірка та оцінювання знань на уроках української літератури. Дидактичні тести	практичне заняття	*Волошина Н. Кри-терії оцінювання і система обліку знань, умінь і на-вичок учнів // Нау-кові основи мето-дики літератури. – К., 2002.*	Складання й аналіз тестових завдань 2 год.	
9-й тиждень 2 год.	Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів з української літератури / Перевірка та оцінювання знань на уроках української	практичне заняття	*Волошина Н. Кри-терії оцінювання і система обліку знань, умінь і на-вичок учнів // Нау-кові основи мето-дики літератури. – К., 2002.*	Складання й аналіз тестових завдань 2 год.	

	літератури. Дидактичні тести				
10-й тиждень 2 год.	Позакласна й позашкільна робота з української літератури / Іван Франко про методику викладання літератури в школі	практичне заняття	Та ж сама; Мики-тюк В. Педагогічні концепти Івана Фра- нка. Львів 2011.	Виступи з рефе-ратами 2 год.	